

Kvikksølvallergi

Kvikksølv bruktes tidligere mye i legemidler. Brukes i dag i tatoveringer og i amalgam i tannfyllinger.

Av Dr. Helge Bengtsson

Kvikksølv i naturen

Kvikksølv er en av tungmetallene som spiller en stor negativ rolle i naturen hvor den konsentreres i fødekjeden og er spesielt negativ for rovfugl og rovdyr. Det er først og fremst kvikksølv fra kasserte termometre i husholdningene som forurensner naturen.

Kvikksølv i medisin

Kvikksølv ble tidligere brukt mot infeksjoner innen antibiotika ble utviklet før og etter den andre verdenskrig. Kvikksølv (kvikksølvklorid) ble også tidligere brukt som desinfeksjonsmiddel på huden. I min barndom fikk alle danske med sår på f.eks. knærne enten gult jod eller rødt kvikksølvklorid påsmurt. Påsmøring av disse farger ble like viktig som at far og mor pustede på såret.

Denne bruk i "gamle" dage av kvikksølv som medisin er nok en av forklaringene på de allergier vi ser i dag. Fortsatt brukes kvikksølvforbindelser som konserveringsmidler i visse legemidler.

Kvikksølv i tatoveringer

Kvikksølvulfid (cinober) brukes i tatoveringer og kan i enkelte tilfeller gi kvikksølvallergi og kronisk eksem i huden ved det røde fargestoff i tatoveringer.

Svenske sjømenn har alltid hatt problemer med den gule fargen i svenske flagget, mens nordmenn og dansker har hatt problemer med rødfargen.

Kvikksølvforgiftninger og allergier

Amalgam består av flere metaller som sølv, tinn og kvikksølv og mindre mengder kobber og sink. Det har vært mye diskusjon i offentligheten om muligheten for elektriske strømmer pga metallene, eventuelle forgiftninger og kvikksølvallergier.

Det kan i sjeldne tilfeller ses misfargning av munnslimhinnen pga amalgamet. Det kan også i sjeldne tilfeller ses irritasjoner og sårhet i slimhinnen nær tannfyllingene.

Metallforgiftning med kvikksølv er sett hos industriarbeidere som har arbeidet med kvikksølv. Forgiftningene gir symptomer som hodepine, kvalme og symptomer fra nervesystemet og nyrene.

I den offentlige debatt har det vært nevnt muligheten for forgiftninger fra tannfyllingene, men på tross av mange undersøkelser har det aldri kunnet påvises.

De elektriske spenninger mellom tennene pga metallene kan lett påvises med et måleapparat (voltmeter). Man har ikke sett medisinske konsekvenser av dette.

Allergitest for kvikksølvallergi gjøres på huden. Av ukjent årsak kan det ikke testes like lett på slimhinnene.

Ved testing legges de forskjellige kvikksølvforbindelser på huden i 2-3 dager og allergi viser seg ved rødme, kløe og blommer. På Hudlegekontoret påviser vi kvikksølvallergi hos i gjennomsnitt 1 (en) person i året.

Ved kvikksølvallergi hos barn betaler fylket utskiftning av plomber, og hos voksne betaler trygdekontoret.

Kvikksølv får ofte skylden for mange plager hos mennesker uten medisinsk begrunnelse. Plagene er ofte store og reelle. Det dreier seg om muskelsmerter, hodepine depresjoner, sykdomsfølelse med mere.

Det er en fordel ikke å se mennesket i et rent fysisk-kroppslig perspektiv, men å tenke på helheten som omfatter både kropp og sjel.